

21. juni 2021

Kilder og udregninger om velfærd og budgetlov

77 kommuner har i 2020 haft et underforbrug og 21 et overforbrug.¹

I 2020 lå kommunernes samlede underforbrug på 2,9 mia.kr. Disse penge var afsat til velfærd, men blev ikke brugt.

Hvis man legede at man kunne samle de ikke-brugte penge ind i en central pulje og fordele dem ligeligt på tværs af kommunerne, ville man fx kunne have købt:

1 times ekstra rengøring om ugen til alle i hjemmeplejen

122.500 borgere over 65 år modtager hjemmehjælp. Gennemsnitsprisen for praktisk hjælp er ca. 400 kr. i timen. 2,9 mia. kr. kunne have købt næsten 7,2 mio. ekstra rengøringstimer, svarende til ca. 1 time og ti minutters ekstra rengøring om ugen, til hver af de 122.500 modtagere af hjemmehjælp. Se tabel 2.

Gratis idrætstilbud og en computer til alle børn i skolealderen

Alle ca. 715.000 børn i aldersgruppen 6-16 år kunne have fået et års gratis medlemskab af den lokale idrætsklub samt en skolecomputer.² Adgangen til idræt og skoleudstyr skal ikke være afhængig af forældrenes indkomst. Se tabel 2.

Gratis skolemad til alle elever

Alle landets ca. 715.000 børn i skolealderen ville kunne have fået et sundt, nærende og overvejende økologisk frokostmåltid hver eneste dag³.

Andre ting som pengene kunne være gået til

Der er mere end 38.000 ældre på landets plejecentre. De kunne have fået, hvad der svarer til 3,6 timers ekstra hjælp om ugen.

Underforbrug i mange år

Underforbruget i 2020 kan formentlig i høj grad tilskrives COVID-19 og at en del aktiviteter ikke blev gennemført. Men kommunerne har siden Budgetloven blev indført i flere år haft meget betydelige underforbrug (se tabel 1 nedenfor). Det skyldes, at kommunerne af frygt for at skulle tilbagebetale midlerne som følge af sanktionssystemet i Budgetloven bruger mindre end budgetteret.⁴

¹ FH

² Danmarks Statistik. Beregnet ud fra en medlemspris på 1.000 kr. for et års medlemskab samt ca. 3.000kr. til en bærbar computer.

³ Beregnet på baggrund af prisen ved køb af 20 frokostmåltider hos eat.kk.dk: <https://livsstil.tv2.dk/mad/2015-08-06-saa-meget-koster-en-skolemadsordning-vil-du-betale-det>

⁴ Selve sanktionssystemet blev indført før Budgetloven blev vedtaget, men er indarbejdet i Budgetloven.

Tabel 1. Det samlede underforbrug på serviceudgifter i kommunerne 2011 til 2020, faste priser (2020-pl)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Mia. kr.	6,2	6,0	3,1	2,7	1,7	3,0	0,9	0,1	1,1	2,9	27,7

Kilde: FH

Tabel 2 Omregning af underforbrug til enkeltydelser

Underforbrug 2020	2.900.000.000 kr.
Antal modtagere af praktisk hjælp⁵	122.500
Praktisk hjælp, gennemsnitspris ⁶	403 kr.
Antal ekstra rengøringstimer i alt/år	7.192.539
<i>Antal ekstra rengøringstimer pr. modtager/uge</i>	<i>1,1 time</i>
Antal børn- og unge, 6-16 år⁷	715.298
<i>Penge pr. barn</i>	<i>4.054 kr.</i>
Antal 80+ på plejehjem⁸	20.042
Penge pr. 80+	144.696 kr.
Antal ekstra rengøringstimer pr. 80+/uge	6,9 timer
Antal 65+ på plejehjem⁹	38.646
Penge pr. 65+	75.040 kr.
Antal ekstra rengøringstimer pr. 65+/uge	3,6 timer

Note: kildehenvisninger findes i fodnoterne 3-8

⁵ <https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=28911> opgjort 2018

⁶ <https://fritvalgsdatabasen.dk/statistikexport> gennemsnitspris beregnet på prisen for praktisk hjælp, 2018

⁷ Danmarks Statistik samt egne beregninger

⁸ <https://www.esundhed.dk/Emner/Aktuelt/Nye-Analyser-Aeldreomraadet>

⁹ https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/nyheder/2020/plejehjemsbeboere_161220